

Szamosújvári Közlöny

Alapítva: 1903 Újraindítva: 2021

ISSN 2784 – 2800 ISSN-L 2784 – 2800

I. (új) évfolyam

5-6. szám/2021 november-december

Kiss Lehel

Szenteste

Hallgasd e neszt,
a szétmálló csendet!
Valami suhan.
Valaki csenget.

Valami csenget.
Valaki suhan.
Ének gyullad,
mint a villany,
kint, a kapuban.

(Megjelent a Szivárvány,
kisgyerekek képes lap-
jának, XLII. évfolyamá-
nak, 448. számában)

Molnár Kata rajza

A bér má l k o z ó k / f o t ó : S z a b ó I l d i k ó M á r i a

Szabó Ildikó

Vedd a Szentlélek ajándékát

2021. november 6-án, a bér má k ö r ú t k e r e t é b e n k e r ü l t s o r S z a m o s ú j v á r o n, a r ó m a i k a t o l i k u s t e m p l o m b a n a b é r m á l á s ü n n e p é l y e s k i s z o l g á l t a t á s á r a.

A 15 bér má l k o z ó a b é r m a s z ü l ö k, s z ü l ö k, m i n i s t r á n s o k é s p a p o k k i s é r e t é b e n v o n u l t b e a t e m p l o m b a, a h o l M o l n á r

Á r p á d k á n t o r v e z é n y l é s é v e l a k ó r u s „S z á l l j s z í v ü n k b e n a g y I s t e n” é n e k e t z e n g t e.

A b é r m á l á s h o z o l y a n e m b e r j á r u l h a t o t t h o z z á, a k i ú j é l e t e t a k a r é l n i J é z u s b a n, a z E g y h á z b a n. A b é r m á l k o z ó k é s h o z z á t a r t o z ó i k s z e n t m i s e e l ő t t m e g g y ó n t a k, h o g y a b ü n b o c s á n a t s z e n t s é g é b e n m e g ú j u l v a t i s z t á n f o g a d j á k a S z e n t l é l e k e t. Ő k e l k ö t e l e z t é k m a g u k a t a z e g y h á z i k ö z ö s s é g b e n v á l ó é l e t r e, a z E g y h á z e g y s é -

A szamosújvári ferences templom belseje

gének ápolására, az egyházi előljárók iránti hűsége

A bérálásra a misében az evangélium után került sor. Először Küsmödi Attila plébános bemutatta a bérálkozókat Kerekes László püspöknek és elmondta róluk, hogy előkészültek a bérálkozásra és a szentség kiszolgáltatását kérik. Ezután következett a keresztségi ígélet megújítása.

Kétféle kérdés, kétféle válasz hangzott el: Püspök: Ellene mondotok-e a sátánnak, minden cselekedetének és minden csábításának?

Válasz: Ellene mondunk

Püspök: Hisztek-e... Istenben..., Jézusban..., a

Szentlélekben..., az Egyházban..., az örök életben?

Válasz (minden kérdésre egyenként): Hiszünk!

Ezután Kerekes László püspök atya felszólította a híveket, hogy imádkozzanak a bérálkozókért. Majd kitérte kezét a bérálkozók fölé, a Szentlelket és hét ajándékát kérte rájuk.

Ezt követően minden bérálkozó bérmaszüljével együtt a püspök elé állt. A bérmaszülő jobb kezét bérmagyermeke jobb vállára tette. Ezzel kifejezte, hogy felelősséget vállal érte. A püspököt kísérő pap megmondta a bérálkozó bérmanevét. Ekkor a püspök a bérálkozó fejére tette kezét, s

krizmába (szentelt olaj) mártott hüvelykujjával keresztet rajzol homlokára e szavakkal:

“J. (a bérmanevet mondja), vedd a Szentlélek ajándékának jelét!”

A bérálandó: Ámen.

A püspök, mint új, nagykorú keresztényt köszönt: Békességgel veled!

Bérálandó: És a te lelkeddel!

A szentmise folytatódott az egyetemes könyörgéssel, a bérálkozók pedig a szentáldozáshoz járultak. A mise végén a püspök atya a megszokottnál hosszabb imával – kiterjesztett kézzel – áldotta meg a béráltakat és a híveket. Kérte Istent, hogy a templomból hitvalló, a Szentlélekben lángra gyúlt emberek távozzanak.

A béráltaknak tudniuk kell, hogy új, felnőtt keresztény élet kezdődik a Szentlélek vezetésével és az egész életre állandósulnia és fejlődnie kell bennük a várakozás és cselekvés keresztény magatartásának.

Iskola

*Szent Márton napja a Kemény liceumban***Felszegi Melinda****Márton nap a Kemény Zsigmond Elméleti Líceum elemi tagozatán**

November 11.-én, Márton napja alkalmából, iskolánk elemi tagozatának diákjai különleges tevékenységen vettek részt. Lelkesedésüket és kíváncsiságukat fokozta, hogy a Szent Márton nevet viselő mezősgéi falut többen ismerik.

Iskolánk több diákja és pedagógusa büszkélkedik szépkenyerűszentmártoni gyökerekkel. Fontosnak tartják to

vábbéltetni a falu hagyományait, ízeit és a helység nevéhez fűződő történeteket.

Butuza Katalinta-nítónő elmesélte, honnan származik a falu elnevezése. Az ötletbörzét követően megegyeztek, hogy Szépkenyerűszentmárton, Erdély egyik legszebb és leghosszabb nevű faluja. Ezt követte a Savaria-ban-Szombathelyen született Szent Márton életének és legismertebb legendáinak rövid vetített képes bemutatója, majd a negyedik diákok előadták kisebb társaik számára a legendákat.

Filep Ildikó tanító-

nő elmesélte és bemutatta a kenyérsütés folyamatát. Azt is elárulta, hogy a finom kenyér kovással készül, káposztalapura kell tenni, sütés után pedig leverik az égett héját, takaróruhával terítik le és várni kell amíg „a lelke a mennybe megy” - csakis ezután ehető a már kihűlt kenyér. A bemutató után minden gyerek készített magának egy perecet a kovászos kenyérfőzéstől.

Felszegi Melinda tanítónővel a gyerekek cetlikre írták vagy rajzolták jó cselekedeteiket és feltűzték a jóságáról híres Szent Márton köpenyére.

Butuza Katalin segítségével a gyerekek kipróbálták a lúdtollal való írást.

Minden gyerek megkóstolta, a tevékenység végén, a fatekenőbe rejtett, frissen sült Márton zsem-lét.

Az esemény szervezői az Erdélyi Szent Márton Kulturális Központ Egyesület, Butuza Katalin, Felszegi Melinda, Filep Ildikó és Riti József Attila. .

Pörgettyű az elemiben / fotó: Téka Alapítvány

Fodor Emőke

Novemberi jeles napok összefoglalója az elemiben

2021. Katalin napon, november 25-én szervezte meg a szamosújvári Téka Alapítvány és a Kemény Zsigmond Elméleti Líceum tanítói csapata a XVII. Pörgettyű anyanyelvi vetélkedő elemiseknek szóló vetélkedőjét.

A tavasszal megrendezett online is érdekes volt, most újabb változatot próbáltunk ki a járványügyi előírásoknak megfelelően. Sajnos, ez alkalommal csak iskolánk kisdíákjai versenyeztek

egymással, de lehetőség adódott, hogy nagyon sokan részt vegyenek a szórakoztató versenyben.

Dél előtt a kisebbek, az előkészítő, első és második kisdíákok mérték össze a tudásuk. Hat hattrágú csapat foglalta el helyét az iskola aulájában. Egy kis jég-törő játék után, melyben mindenki talált és üdvözölt pár új barátot, sor került a csapatok névválasztására. A nevek három szóból kellett álljanak: egy novemberben ünneplő szent beceneve, egy hozzá illő tárgy, illetve egy tulajdonság. A neveket egy szófelhőből választhatták ki. Ezt követően egy hat darabból álló címerpajzs-puzzlét kaptak, aho-

va a csapattagok egy-névhez kapcsolódó – rajzot készítettek. Érdekes címe lett minden csapatnak: Kedves Malomkő Kati, Rózsás Szent Kati, Bátor Havas Marcika, Józsví Liba Márton, Nagy Liba Márton, Bátor Liba Márton. Nagyon érdekesen mutatták be ezen címereket a csapatok képviselői, amit a zsűri sok-sok ponttal értékelt. Idén Puska Etelka nyugalmazott tanítónő, Szabó Annamária, a Téka Alapítvány alnöke és Schuller Hajnal magyartanár értékelte a délelőtti csoportokat.

A legtöbb pontot a feladatlapok helyes megoldásával szerezhették a gyerekek. Az előkészítő osztályosok Szent Márton legendájának történetképeit kapták, ezt sorrendbe fel kellett ragasztaniuk. Az elsősök a képek kezdőhangjait összeolvasták, és lerajzolták a kapott tárgyat. A másodikosok számára betűkiegészítés, kakukktojás és helyesírási totó volt a kihívás.

Az írásbeli feladatot a villámkérdésként fel-

tett találós kérdések – illetve a rablás lehetősége – nagyon felvillanyozta a csoportot.

A következő írásbeli feladat után, ahol a történet szereplői előtti számjegyeket, a telefonon levő betűkre átkódolva találták meg a kulcsszót, a legérdekesebb rész következett: az activity társasjáték átgondolt változata. Első körben elmutogatták a kihúzott szót, másodikban pedig szavakban körülírták. S természetesen a rablás lehetősége miatt izgatottan figyelt mindenki.

Legutolsó feladatként a csapatok legkisebbje átbújt a hullahopp karikák jelezte időalagúton, s a múltból egy régi-es szót hozott a csapatnak. A zsűrinek mai nyelvre fordították le a szavakat. A zsűri legjobbnak a Bátor Liba Márton csapatot tartotta, Kedves Malomkő Katit másodiknak, Nagy Liba Mártont harmadiknak. Minden csapat jutalomban részesült.

Délután a harmadik- negyedikesek vetél-

kedtek, ugyancsak hat csoportban. Ők is a novemberi jeles napok köré építették a feladatokat, s a csapatnév választást is. A mindenszentek hónapjában a következő nevek születtek: Ünnepek, Fényes angyalok, Szent hónapok, Szentek, Szent Napok, Szeretet.

Elsőként az eszperente nyelven írt feladatok tették próbára a kisdíjakat. Majd a jeles napokhoz kapcsolódó ízes közmondásokat kapták meg a csoportok szókértékártyákon. Egy oda nem illő szót kellett elcserélni a többi csapat valamelyik szavával. A feladat nehéznek bizonyult, ugyanis zsbívbásár alakult ki, de annál érdekesebb volt. Az összetett szavak feladata során a lúd-liba illetve disznó-sértés előtaghoz illő utótagot illesztettek, így bővítették szókértéküket A Mikulásnak írt levelet hibátlanná javították a jó helyesírás birtokosai. Ennek során néhány nagyon gyakran elkövetett hibát – bakancs, agganacs stb.-kellett felfedezniük. Egy

másik feladatban a hónap ünnepeltjeinek beceneveit gyűjtötték össze, majd ügyességüket próbálgatva eljátszották Szent Márton történetét vagy egy elképzelt jó cselekedetét. Dobókockás szövegalkotási feladat következett, ahol a mese idejét, szereplőjét, helyszínét és problémáját a dobókocka száma döntötte el. Itt szövegalkotási, mondat szerkesztési, fogalmazásírási ügyességük került kihangsúlyozásra.

Legutolsó feladatként helyesírási és toldalékolási gyakorlatok következtek.

Legügyesebbek a Fényes angyalok lettek, majd őket követték a Szent hónapok és az Ünnepek.

A nagyokat Pusztás Etelka, Rariga Imola, a Téka Alapítvány munkatársa, illetve Hajdú Enikő angoltanár értékelték.

Célunkat elértük, e nemes vetélkedő során élvezettel pörgették és pallérozták elméjüket iskolánk tanulói.

Az értékelők nagyon megdicsérték a gyerekek helyesírási képességeit.

Köszönet mindenkinek, aki részt vállalt a hiánypótló verseny meg-

szervezésében. Az online oktatás alatt az együttműködés nagyjából, a dramatizálás úgyszintén háttérbe szorult, így nemcsak jó szórakozási lehetőség volt, hanem egy iránymu-

tató is a pedagógusoknak, hogy mely területek szorulnak nagyobb odafigyelésre.

Támogató Emberi Erőforrások Minisztériuma.

Könyvecsomag érkezett

Riti József Attila

Újabb könyvecsomag érkezett Szamosújvárra

A szamosújvári származású Varga Júlia folytatta karitatív tevé-

kenységét és egy újabb könyvecsomagot küldött Szamosújvárra, a Kémény Zsigmond Elméleti Líceum könyvtárának.

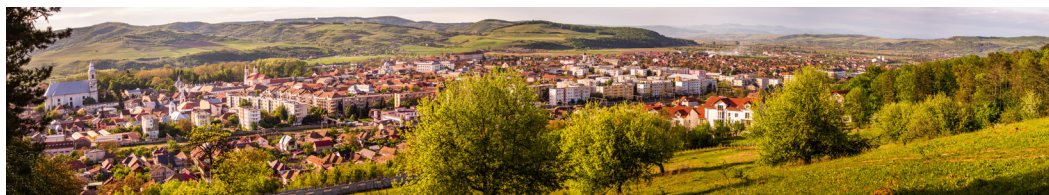
Nyáron közzétett felhívására már akkor sokan csatlakoztak, akik ugyanúgy szívügyüknek tekintik a szórványban élő

magyar megmaradását ezért újabb könyvecsomagot küldtek az iskolának.

Varga Júlia a felhívásban a következőket írta:

“A modern, korszerű intézmény a Téka Alapítvány által áthelyezett könyvtárgyűjteményét tovább szeretné gyarapítani, hiszen az utóbbi években végbement tanulmányi reform megváltoztatta a házi olvasmányok listáját. Cél, hogy diákjainak biztosítsanak korhű, kortárs olvasmányokat is, melyek a jelenlegi tanulási folyamatban elengedhetetlenek.”

A képen szamosújvári panoráma

Könyvcsomag érkezett

Fodor Emőke
Riti József Attila

Szamosújvári díjazottak kárpátmedencei népdalversenyen

Idén második alkalommal került sor a Legato Egyesület által megszervezett "Nem úgy van most mint volt régen" online népdalversenyre. A Kemény Zsigmond Elméleti Líceumot hat diák képviselte, mindannyian szép eredményt elérve a

Kárpát medencei vetélkedőn.

A szervezők szerint a „Nem úgy van most, mint volt régen...” célja nem kimondottan a rangsorolás, inkább a szeregszemle.”

A népdalversenyre 78 dalospacsirta jelentkezett egyéni és csoportos kategóriákban. A díjazásra online esemény keretén belül került sor, november 30-án, 19:00 órától. A videókonferencia keretén belül a zsűri tagjai és a szervezők is megszólaltak. A szakmai zsűri versenyzők felkészültségét,

stílusos előadásmódját, dallamválasztását kiemelt arany, arany, ezüst és bronz minősítéssel jutalmazta.

A rangos verseny zsűritagjai a következők voltak: Bárdosi Ildikó (népdalénekes, a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem óraadó tanára, a Nyíregyházi Művészeti Szakgimnázium oktatója), Molnár Szabolcs (népzenész) és Kászoniné Fejes Gabriella (népzenész).

A népdalverseny-szamosújvári díjazottjai: Filep Boglárka, Butuza Zsófia, Kis Adrienn, Juhos Borbála és Fodor-Harmati Márk arany, valamint Filep Báborka ezüst minősítésben részesültek. A diákok felkészítője az iskola egykori diákja, Szabó Boglárka volt, aki jelenleg a Téka Alapítvány egyik népdaloktatója.

Mi is a Legato Egyesület?

„A Legato Egyesület 2015 óta szervez tehetséggondozó programokat (Hangoló, Legato

és Dinamika zenetáborok,

„Nem úgy van most, mint volt régen...” népzenei továbbképző, „hangszersimogató” foglalkozások) Udvarhelyszéken. Az alapító ötfős csapatunk rendszeresen kiegészül helyi és meghívott művészekkel, valamint zenekedvelő pedagógusokkal. Így valósulhattak meg az utóbbi években a régióban hiánypótló, állandó és időszakos kulturális és zenei mediációs rendezvények.

Az egyesület gyermek- és ifjúsági együtteseket is mentorál (Nyitnikék énekegyüttes, Pallegretto kamarakórus). Vegyeskara és kamarazenekara rendszeresen fellép Székelyudvarhelyen és környékén. Az udvarhelyszéki klasszikus zenei kultúrát az évenként megrendezésre kerülő Ars Sacra Fesztivál és az orgonamuzsika-programok, valamint ünnepi egyházzenei szolgálat révén gazdagítja.” (www.legato.ro)

Riti József Attila

Bebras nemzetközi verseny Szamosújváron is

Az évente megszervezett Bebras nemzetközi informatika versenyen iskolánkat Fodor Kristóf (megyei 2, illetve országos 20.), Juhos Bálint, Ferenczi András és Barabás Emőke Krisztina képviselték. Fodor Bálint és Juhos Kristóf tavaly is jó eredményt értek el.

A versenyben részt vevő diákokat Bentia Annamária és Pap Attila készítették fel.

Mi a Bebras?

A Bebras egy olyan nemzetközi verseny, melynek célja, hogy

a diákokkal megismertesse az algoritmikus gondolkodást és az informatika világát.

A vetélkedő ötlete a litván Vilniusi Egyetem egyik tanárának, Valentina Dagiene agyából pattant ki. Szimbóluma azért lett a hód, mert ez a kisállat az intelligencia és a kemény munka jelképe.

A verseny első kiadását 2004-ben szervezték, napjainkban már 54 országban szervezik és közel 3 millió diák vesz rajta részt.

Az idei vetélkedőt Romániában november 1 – 9 között szervezték és 352 tanintézmény 6589 diákja vett részt rajta. A szamosújvári iskola diákjai pedig a legjobbak között voltak.

Résztevők

Fodor Emőke
Riti József Attila

Konferenciák és tanácskozások

A szamosújvári Kemény Zsigmond Elméleti líceum több tanára december 3. és 5. között konferenciákon és tanácskozásokon vett részt.

RMPSZ jubileumi konferencia Nagyenyeden

2021. december 4-én a Romániai Magyar Pedagógusszövetség (RMPSZ) 30 éves jubileuma alkalmából a Gál Kelemen Oktatási és Módszertani Központ szervezett régiós kon-

ferenciát Nagyenyeden, melynek címe Felelősen a közösségért, témája pedig az RMPSZ érdekvédelmi tevékenysége volt.

A szervezésbe betársult a rendezvénynek otthont adó, ebben a tanévben megalapításának 400. évfordulóját ünneplő Bethlen Gábor Kollégium, illetve a Fehér megyei tanfelügyelőség. A jubilálók köre tovább bővült azzal, hogy a program keretében megünnepelték a Fehér Megyei Magyar Pedagóguskonferencia 10. évfordulóját. A Kemény Zsigmond Elméleti Líceumot Kulcsár Melinda (igazgató), illetve Felszegi Melinda és Fodor Emőke tanítónők képviselték.

Magyar pedagógusnak lenni a szórványban címmel az iskola négy tanítója vetítettképes dolgozatot küldött be, pontosabban: Felszegi Melinda, Fodor Emőke, Juhos Helga és Vigh Emese.

Rákóczi Szövetség, vezetőtanári találkozó

2021. december 3. és 5. között a Rákóczi

Szövetség középiskolai szervezetvezető tanárai találkoznak Sátoraljaújhelyen, a Rákóczi Táborban, ahol a Kemény Zsigmond Elméleti Líceumban működő szervezetet, ennek vezetője Riti József Attila képviselte.

A december eleji tanácskozáson a Szövetség 2022-ben tervezett középiskolai programjait, terveit vitatták meg.

„A Rákóczi Szövetség középiskolai szervezetei több mint 350 Kárpát-medencei iskolában működnek azzal a céllal, hogy a diákok tanórán kívüli közösségi életét, élményeit, határon átvívelő kapcsolatait gazdagítsák. A Szövetség több tucat központi rendezvénye – nyári táborok, tanulmányi vetélkedők, vezetőképzők, emlénapokhoz kapcsolódó utaztatási programok – a helyi kezdeményezések felkarolásával együtt a Rákóczi középiskolai szervezeteknek nyújtanak lehetőséget.” (Rákóczi Szövetség)

TeleSuli díjazás

Riti József Attila

TeleSuli díjazás Kolozsváron

Pénteken, december 3-án a Kolozs megyei tanfelügyelőségen került sor a TeleSuliban részt vevő pedagógusok díjazására. Az ünnepi alkalom, valamint a magyar tanárok és tanítók elismerése a Communitas Alapítvány és az Ady Endre Egyesület támogatásával valósulhatott meg.

A Kemény Zsig-

mond Elméleti Líceumból öten vettek át oklevelet: Székely Melinda magyartanár, Lukács-Erdei Ibolya történelemtanár, Juhas Helga, Felszegi Melinda és Fodor Emőke tanítónők.

Az ünnepségen részt vett, Tasnádi Szilárd prefektus is, aki iskolánk jogelődjének vendiákja. A prefektus beszédében a következőket nyilatkozta: „*Hálás vagyok mindazoknak, akik bekapcsolódtak a TeleSuli programba, és színvonalas televíziós*

leckékkel járultak hozzá a gyerekek oktatásához. Szeretném megköszönni a TVR munkatársainak, a tanügyminisztérium kisebbségi osztályának, a tanfelügyelőség munkatársainak, a szülőknek és nem utolsósorban azoknak a Kolozs megyei tanároknak, akik ezekben a nehéz időkben is vállalták a munkát, ezzel nem csak a saját diákjaikat segítve, hanem minden érintett erdélyi tanuló oktatásához is hozzájárultak. További sok sikert kívánok!” (forrás: <https://kolozsmegye.ro/>)

A TeleSulit Magyar Szülők Szövetsége, RMDSZ, a kisebbségi oktatásért felelős államtitkári kabinet kezdeményezték és a Román Közszolgálati Televízióknak köszönhetően a tévében is nézhették az érdekelt diákok.

**Wawel palota és székes-
egyház**

**A panorámát készítette
Riti József Attila 2017-
ben**

Bánhegyesi Orsolya**Online rajzkiállítás**

A Kemény Zsigmond Elméleti Líceumban, Az ős színei címmel online rajzkiállítást szervezett Bánhegyesi Orsolya Nóra rajztanár, az iskola diákjainak munkájából.

A rajzokból összeállított kisfilm megtekinthető a qr kód beolvasásával.

Az ős színei

„Karmesterpálca az ecset. Festők, dalt is teremtetek.” Illyés Gyula

Az ős színei a meleg színek, sárgák, vörösek, sárgászöldek és barnák. Ezek a színek teszik élénkké és ragyogóvá ezt az évszakot. Szintulajdonság szerint lehetnek meleg színezetűek, sötétek vagy lágyak, tört árnyalatúak. A vörös és zöld, a sárga és lila, a kék és a narancs és e színek világos és sötét árnyalatai, vagyis a kiegészítő színpárok egyszerre uralják a határ, a mező, a lombhul-

lató erdők őszi képét.

Ősszel a levelekben lévő zöld klorofill mennyisége egyre csökken és az eleve jelenlévő karotinoid színanyag túlsúlyba kerülve sárgára festi őket. A vörös őszi levelek esetében, amikor a klorofill csökkenni kezd, egy vörös pigment, az antocianin képződik, ez korábban nincs jelen a levelekben és ettől lesznek ragyognak a fák abban a csodálatos égő vörös színben.

Igyekeztem a lehető legtöbb alkotást szerepeltetni a kisfilmben, kidolgozott és kevésbé kidolgozott munkákat, melyek mind a gyermeki lélek bensőjét tükrözik. Sok szép alkotást találtam, amely egyedi vezetésében, szín és formahasználatában tűnik ki.

Amennyiben sok korlátozást kell betartanunk ebben az időszakban és az őszi kirándulásokat sem tudjuk gyakrabban megejteni, egy lehetőséget nyújt számunkra ez a zenés kisfilm, hogy bejárjuk azokat a tájakat,

ahova el szerettünk volna jutni még az idén ősszel, ha másképp nem, akkor gondolatban. Ha a gyakorlatban egyre nehezebb is manapság friss levegőhöz jutnunk, természetközelségbe kerülnünk és a gyaloglás élményét meg tapasztalnunk, legalább a szívekben és a lelkekben szabaduljunk fel, a színek energizáló töltete pedig a jó közérzethez, a flow érzéshez vezessen el bennünket.

A kiállítás célja a megszerzett rajztudás bemutatása, a művészkedés iránti lelkes hozzáállás meg tapasztalása, s nem utolsósorban az iskolaközösség erősítése hitben, szeretetben, egymás iránti toleranciában.

Díjazva lettek általam a következő tanulók: **I. díj: Adorean Róbert-Botond V.A; II. díj: Kiss Lilla VI.A; III. díj: Tasnádi Dávid.**

Kultúra

Karácsonyi díszek / Fotó: Téka Alapítvány

Fodor Emőke

Közösen alkotunk, egyedit ajándékozunk

A szamosújvári Téka Alapítvány egyik fő célja a népi kultúra továbbadása. Nagyrendezvények, táborok, illetve heti rendszerességgel megtartott tevékenységek által tanulhatnak kicsitől nagyig az érdeklődők. Karácsony előtt pedig egy ajándékkészítő program-sorozatot is indítottak, hogy az ügyes kezűek egyedi ajándékkal lephessék meg szeretteiket. A legkisebbek a néptánc

alaplépéseit a Prücskők játszóházban, népi gyermekjátékok által sajátítják el. Általában 23-30 óvodás jár ezen alkalmakra, de idén ennek megszervezése nem valósulhatott meg. A nagyobbak öt korcsoportban tanulnak néptáncot. Cserey Both Zsuzsa, Nagy Gergő, Kis-pál Nándor, Lakatos Ágnes, Juhos Helga és Fodor Emőke oktatja a 136 gyereket és fiatalt, hetente egy alkalommal a Kemény Zsigmond Elméleti Líceum melletti kézművesházban.

Népdaloktatásra 2 csoportban 57 gyerek jár, őket Katona Annamária tanítja. Mintegy 10

gyerek egyéni oktatásban és tehetséggondozásban vesz részt, Szabó Boglárka irányítása alatt. Az utóbbi években számos jelentős díjat nyertek, hamarosan ismét megméretetnek a Téka Alapítvány által szervezett II. Mostan kinyílt egy szép rózsavirág című online népi karácsonyi énekversenyen.

A népzeneoktatásba idén 60 diák kapcsolódott be illetve folytatta a zenélést. Legtöbben hegedülni tanulnak Miklósi Hunor és Szabó Bence irányításával, de Szakács Kristóf tanítványai brácsáznak és bőgőznek, míg Réman Gergő cimbalmot oktat.

Előkészítő osztálytól kézműves foglalkozásokat is kipróbálhatnak gyerekeink. A kerámiaműhelybe heti öt csoport jár agyagozni (55 gyerek és fiatal), gyöngyfüzésre két csoport (40 gyerek). A nagyobb diákok számára heti egy alkalommal tűzzománc (10 diák) és drótékszer készítő műhely (16 diák) is van.

Nagy kereslet van a felnőtt kézműves programokra is. A havi rendszerességgel megszervezett tanfolyamok három csoportban zajlanak két csoport kerámiát, egy tűzománcot tanul. Oktatóik Balázs-Bécsi Enikő, Egri Hajnal, Molnár Erika és Szabó Annamária.

November az alkotás jegyében zajlott a Téka Kézművesházban. A Hagyományok Háza által támogatott programsorozatban a fenti tevékenységtől eltérő tevékeny-

ségeket is kipróbáltak az érdeklődők. Nemezeltek karácsonyi angyalokat Sebi Enikő irányításával, mézeskalácsot díszítettek Dániel Adéllal, karácsonyi dekorációkat készítettek Felszegi Melindával. Újonnan érdeklődők csatlakozhattak a kerámia és tűzománc műhelyekhez, karácsonyi manókat illetve dekorációkat és ékszereket készítve.

A résztvevők a kellemes hangulatú foglalkozásokon nemcsak az alkotás -hanem a közös-

ségben alkotás örömét is átélhették. A hiánypótló kezdeményezéssel a tömegtermékek helyett a saját készítésű, természetes alapanyagú ajándékokra hívják fel a figyelmet a szervezők. Furán alakuló világunkban az egymásrafigyelés talán fontosabbá válik, mint valaha.

Az alapítvány népművészeti programjainak támogatói a Csoóri Alap és a Hagyományok Háza.

Riti József Attila

Újra építkezik a Téka Alapítvány

A Kemény Zsigmond Elméleti Líceum udvarára épít új bentlakást a szamosújvári Téka Alapítvány. Az épület várhatóan 2022 augusztusára lesz üzemképes állapotban.

„A Téka Alapítvány a szamosújvári és mezőszéki magyar nyelvű oktatás fejlesztése érdekében 2000- 2016 között

felépítette, létrehozta és folyamatosan működteti a Téka Szórványkollégiumot és a Kemény Zsigmond Elméleti Líceumot. 140 gondozott diákkal ebben az évben a Téka Szórványkollégium a legnagyobb erdélyi szórványbentlakás.

Magyarország Kormánya, a Nemzetpolitikai Államtitkárság, a Bethlen Gábor Alap és a Romániai Magyar Demokráta Szövetség támogatásával 2020-ban elkezdjük a Téka bentlakás

kibővítését egy új épület szárny felépítése által.”

Az alapítvány 2000-ben csatlakozott a Kallós Zoltán Alapítvány által 1999-ben meghirdetett szórványoktatási programhoz. 2001-ben létrehozta a Mezőszéki Téka Szórványkollégiumot majd pedig 2006-ban átadták a kollégium mostani épületét.

Ahogy fentebb is írta a 2021-2022-es tanévben 140 bentlakó diákja van a szórványkollégiumnak.

Adventi koszorú / Riti József Attila

Riti József Attila

Advent

November 28-án volt advent első vasárnapja, amikor világszer-
te meggyújtottak az első
gyertyát. A református
egyház templomaiban pe-
dig kiszolgáltatták az úri
szent vacsorát is, a déle-
lőtti istentisztelet keretén
belül.

Az adventi idő-
szakban a portálon és a
Facebookon minden nap
megosztottunk egy-egy
idetaláló idézetet, ezeket
elolvashatja a www.kozlony.ro-n.

Az advent származása

Az Advent, a nyu-
gati keresztény kultúrkör

nek (katolikusok, refor-
mátusok, lutheránusok,
stb) egyik fontos ünnepe.
Az Advent a karácsonyt
megelőző negyedik vásár-
naptól egészen karácso-
nyig számított időszak.

Az advent jelen-
tése, az eljövétel. Ahogy
a szó értelme is sugallja,
ebben az időszakban a
keresztyének készülnek
az Úr születésére, kará-
csonyra.

Kezdetben csak
egy adventi vasárnapot
ünnepeltek. Nagy Szent
Gergely pápa a VII. szá-
zadban négyre emelte az
adventi vasárnapok szá-
mát. V. Piusz pápa 1570-
ben pedig kötelezővé tette
az advent ünneplését.

Adventhez is kap-

csolódnak különböző szo-
kások, A legismertebb ad-
venti szokás az az adventi
koszorú, melyen a gyer-
tyáknak az jelentése: hit,
remény, öröm, szeretet.

Az első aden-
ti koszorút 1839-ben, a
németországi Hambur-
gban készítette Johann
H. Wichern evangélikus
(lutheránus) lelképászor.
A szokás hamar elterjedt
Európában és az egész vi-
lágban.

Kezdetben főleg
templomokban állítottak
adventi koszorút, de ma-
napság majdnem minden
háztartásban előfordul az
adventi időszakban.

Az adventi naptár
is német földről száрма-
zik. Az elsőt 1900 körül
készítette egy türelmet-
len gyerek (Gerhard)
édesanyja, aki az adventi
időszakban minden napra
tartogatott egy-egy meg-
lepetés csokoládét fia szá-
mára. Amikor megnőtt,
Gerhard vállalkozásba
kezdett és olyan adventi
naptárt készített, amely-
ben minden ablakocska
mögött egy-egy édesség
volt.

Székely Csaba

Börtönlakók kiállítás a Turisztikai Központban

A hagyományoknak megfelelően az idei év utolsó hónapjában is megrendezték a szamosújvári börtön elítélteinek karácsonyi és újévi kiállítását. A rendezvénynek az idén is a főtéri Turisztikai Központ ad otthont, ahol 2021-ben még két alkalommal állítottak ki képzőművészeti alkotásaikat az ország törvényeit megszegő foglyok. Ezúttal a

Lotus női osztály lakói jelentkeznek legújabb munkáikkal. Mivelhogy karácsony küszöbén vagyunk a kiállítás tematikáját az ünnephez kötődő kiállítási tárgyak képezik. Több mint ötven horgolt játékot és díszeket állítanak ki a főtéri kiállítóteremben, ahonnan, természetesen, nem hiányzik a karácsonyfa sem, megteremtve az adventi hangulatot.

A kiállítási tárgyak a börtön kulturális osztálya által szervezett művészeti körök tagjainak művei. A városszéli fegyházban nagy hang-

súlyt helyeznek az elítéltek esztétikai nevelésére, évente több program és projekt biztosítja ezt. A mostani kiállítás is ennek a sokrétű tevékenységnek egyik része. Az elmúlt években a tehetséges foglyok több országos kiállító helységben is bemutakoztak, mint például a bukaresti híres Dalles tereben vagy a kolozsvári Egyetemi Könyvtárban.

A Turisztikai Központban megnyitott kiállítás december végéig tekinthető meg, munkanapokon 9,00-15,00 óra között.

Közigazgatás

A városi tanács határozatai

A novemberi és decemberi tanácsülésen több határozatot is elfogadtak.

A november 25-én, csütörtökön, 14:00 órától, a főtéri művelődési otthonban tartott ülésen a következőket határozta a testület:

Az első napirendi pont költségvetésmódosításról szólt. Ez azért szükséges mert csak így lehet átcsoportosítani pénzüsszegeket különböző befektetésekre, vagy folyószámlák kifizetésére.

A második pontban a helyi tanács rá kellett bólintson a városvezetés azon tervére mely szerint minden 50 házassági évet betöltött házaspárt 500 lejjel díjazna.

A harmadik pont-

ban egy korábban elfogadott határozatot (17/2021.01.28) egészítették ki. Az említett határozat az Országos Lakásügynökség (ANL) által felépített és az önkormányzat tulajdonában lévő szociális lakások eladásáról szól. A határozat három mellékletét azért szükséges kiegészíteni, mert módosult a jogi keret és több ANL lakásbérlo is kifejezte vásárlási szándékát.

A negyedik és ötödik pontokban elfogadott határozatok egy-egy, a George Enescu utcán, illetve Kérőben felépítendő családi házak részletes városrendezési tervének (PUD) célolta meg.

A hatodik és hetedik napirendi pontokban a Vízművek (Compania de Apă Someș SA) illetve a Tetarom ipari parkokat működtető vállalkozások vezetőtanácsába nevezett kiegy-egy képviselőt a helyi tanács.

A tanácsülésen két olyan ingatlan eladásáról is döntött melyek az önkormányzat tulajdonában vannak és nem tud mit kezdeni velük a város. A két épület Kérőben (a termelőszövetkezet – CAP egykori épülete) valamint Hesdátan található és az utóbbinak vásárlója is lenne.

A december 9-én tartott tanácsülés legfontosabb határozata:

A tanácsülés első napirendi pontjában az

önkormányzati képviselők ötödjére is elutasították azt a határozatot, amely a Hesdái úton hagyta volna jóvá egy két emeletes társasház felépítését.

A gyűlés további pontjaiban elfogadták a Szamosújvári Városgazdálkodási Vállalat (ADP) által biztosított új szolgáltatások tarifait, illetve jóváhagytak egy újabb költségvetésmódosítást.

A SMURD épülete/ Riti József Attila

Riti József Attila

SMURD központ Szamosújváron

November 23-án volt a Sürgősségi Élet-

mentő Szolgálat (SMURD) szamosújvári alosztály épületének műszaki átadása, amin részt vettek az önkormányzat-, a Sürgősségi Esetekért Felelős Felügyelőség-

(ISU), illetve az Állami Építésügyi Felügyelőség képviselői, valamint a tervező és a kivitelező is.

Már 2012-ben felmerült, a mostani polgármester, Drăgan Ovidiu, előző mandátumában, egy SMURD központ felépítésének lehetősége, de akkor ez sajnos nem valósulhatott meg. A tervet 2017-ig jegelték, amikor Năsălean Ioan, volt polgármester irányítása alatt újra napirendre került a téma.

A SMURD központ megvalósítása felé

tett első lépés a 2019 őszén meghirdetett pályázat volt, amit egy 2011-ben alapított mármarosai cég nyert meg. A kivitelezővel 2020. január 9-én írták alá a szerződést.

2020 májusában, a kijárási tilalom végén átadták a telephelyet a kivitelezőnek, és még abban a hónapban megkezdődtek a munkálatok, az egykori ruhapiac egyik sarkában, a Victoriei utca végében.

Az építkezési munkálatok idén, az ősz elején értek véget. Ezt követte a közművésítés és az épület előtti térrendezés.

A 3.155.166 lejből felépített 270 négyzetméteres épület három szint-

ből áll: földszint, ahol két garázs található, emelet és tetőtér. Továbbá az emeleten és tetőtéren találhatóak az irodák, hálósobák, mellékhelyiségek és egyéb szükséges termék, melyek a működéshez elengedhetetlenek.

A szükséges felszerelést már jóval a műszaki átadás előtt beszerezte az önkormányzat és átadták a sürgősségi központnak.

Ami a hivatalos átadást és beüzemeltetést illeti kérdésünkre Paul Mähälean alpolgármester elmondta, hogy nincs még leszögezve az időpont és egyelőre a SMURD és az önkormányzat közötti

együttműködési szerződés részleteit tárgyalják.

A különböző felszerelések mellett a szamosújvári központ már rendelkezik egy új mentőkocsival is, mely jelenleg a dési tűzoltóságon található, mindaddig míg élesítik az itteni alegységet, melyet négy személy fog kiszolgálni.

A Sürgősségi Életmentő Szolgálat (SMURD) egy olyan sürgősségi szervezet, amit Raed Arafat, jelenlegi államtitkár alapított 1991-ben Marosvásárhelyen egy Németországból adományba kapott mentőkocsival, és amit aztán kiterjesztettek az egész országra.

Forgalomkorlátozások Désen

A dési sürgősségi esetekért felelős bizottság kérésére a Kolozs megyei kormányhivatal (prefektúra) forgalomkorlátozást rendelt el Désen, a város északi részén, a Szamoson áthaladó hídon, ennek meggyengülése miatt, tudtuk meg a dési város-

háza közleményéből. A hídon csak a 7,5 tonnánál nem nagyobb járművek haladhatnak át.

A 7,5 tonnánál súlyosabb járművek forgalmát két útvonalra terelték el:

Beszterce és Kolozsvár között: Dé – Mikháza – Árpástó – Bethlen útvonal,

Nagybánya és Ko-

lozsvár között: Dé – Révkolostor – Csatány útvonal,

Az egyelőre 30 napra elrendelt korlátozás 2021. november 13-án, éjféltkor lépett életbe. A városháza kötelessége értesíteni az érintetteket és megfelelően feltüntetni az alternatív útvonalakat.

A meggyengült hidat március óta javítják.

Sport

A szamosújvári futbalcsapat

Székely Csaba

Hetedik helyen végzett az Athletic Olimpia

A Liga 4 tizenegyedik fordulóban az idény második idegenbeli győzelmét pipálta ki a Szamosújvári Athletic Olimpia, amely a révkolostori pályán 3-0-ra nyert a Dési Someșul II-vel szemben. A hazaiak az első játékrészben még valahogy ellenálltak a megtámaszkodott szamosújváriakkal szemben, de aztán szünet után teljesen átadták nekik a kezdeményezést.

A gólokon Alex Stan és Flaviu Mureșan (2) osztozott.

A bajnokság tizenkettedik fordulója 2-2 arányú döntetlent hozott a Szamosújvári Athletic Olimpia számára, ellenfele a Kissebesi Viitorul volt, melynek ez volt az első szerzett pont a bajnokságban.

A 12. és 13 forduló között óriási fordulat következett be a megyei bajnokságban. A Megyei Labdarúgó Testület döntése értelmében kizárták a IV. ligából a táblázat jelenlegi első helyezettjét, a Szamosújvárnémeti Vulturul együttesét. A

határozatot a Supporter 2.0 klub óvására hozták, amely ellenezte a Szamosújvár melletti alakulat háza táján történt rendelkezéseket. Arról van szó, az idei év elején a Vulturul megváltoztatta nevét Vulturul 2020-ra és az új bajnokságban ezen a néven szerepelt. Közben a Vulturul új klubot alakított, amely, azonban, nem volt beiktatva a Megyei Labdarúgó Testület hatáskörébe, vagyis nem volt partnere.

A 13. forduló vereséget hozott a szamosújvári csapat számára mely 1-0-ra kikapott a Szászfenesi ACS-től és a 7. helyen végzte az őszi idényt.

***Olvasa online is a sport-
rovatot.***

***Olvasa be telefonjával a
kódot!***

Riti József Attila**Kupagyőzelem a szezon utolsó mérkőzésén**

Annak ellenére, hogy a bajnokság utolsó őszi mérkőzésén vereséget szenvedtek, a szezont mégis győzelemmel zárták, mert a kupában legyőzték az ACS Student Sport Gyulafehérvár

A női Liga 2, második csoportjának, 8. fordulójában a Szamosújvári

Atletic Olimpia idegenben, a Carmen Bukarest otthonában lépett pályára és 5-1 arányú vereséget szenvedett. A szamosújváriak szépítő gólját az első félidőben szerezte Ciobanu C. A bajnokság második veresége volt a csapat számára.

Az őszi idény végén a csapat a tabella 4. helyén találhatóak.

A női labdarúgó román kupa tizenhatodöntőjében a Szamosújvári Athletic Olimpia a Liga 3-ban aktiváló ACS Stu-

dent Sport Gyulafehérvár otthonába látogatott, ahol 3-1 arányú győzelmet aratott és továbbjutott a nyolcaddöntőbe. A szamosújvári lányok góljait a klub egyik alapítótagja, Iuşan Alexandra középpályás szerezte, aki korábban a Kolozsvári U Olimpia és Apollon Limassol játékosa volt. Az ellenfél gólja előtt, a gólszerző lesben állt, így a gólt érvénytelenítnie kellett volna a játékvezetőnek, de szerencsére ez a gól nem befolyásolta a végeredményt.

Tizedik helyen telel a Dési Unirea

Az elmúlt egy hónap alatt négy tétmérkőzést játszott a Dési Unirea, a Liga 2-ben. A désiek mérlege ezeken a mérkőzéseken: két győzelem, egy döntetlen és egy vereség.

A Liga 2, 13. fordulójában a Dési Unirea nagy reményekkel látogatott el Bodzavásárra, ahol az FC Buzău fogadta. A vendégcsapat reményei a 86. percben szerte fosz-

lottak, amikor a hazaiak játékosa, Kamil Wiktorski betalált és 1-0-ra beállította a végeredményt.

A 14. fordulóban a Dési Unirea hazai pályán fogadta az Unirea Constanta és 2-1 arányú győzelmet aratott. A találkozó góljait Manole (72. perc, büntető), Alex Militaru (77. perc), illetve Ionut Rus (14. perc, öngól) lőtték.

A 15. fordulóban, a Dési Unirea idegenben, a Jászvásári Politehnica otthonában lépett pályára.

A végeredmény 0-0 volt.

Az év utolsó (16.) fordulójában a Dési Unirea hazai pályán fogadta a Bukaresti Metaloglobust és 1-0 arányú győzelmet aratott. A találkozó egyetlen gólját Ionuţ Rus szerezte a 85. percben.

Tizenhat forduló után a csapat a tabella 10. helyén található.

Végezetül pedig fontosnak tartjuk leírni, hogy egy évvel meghosszabbították Dragoş Militaru dési vezetőedző szerződését.

Interjú

Asatur Nahapetyan / <https://bmamissions.org/>

Kiss Lehel

Asatur Nahapetyan baptista lelkipásztor

Az örmény kereszténység kezdeteiről szóló alábbi szöveg egy hosszabb interjú részlete, amit Kiss Lehel 2016-ban készített Asatur Nahapetyan baptista lelkipásztorral, teológiai tanárral, az Európai Baptista Föderáció elnökével. K.L. Történelmi tény, hogy Örményország volt a világon az első, amelyben államvallássá lett a kereszténység. Kérem,

beszéljen ennek körülményeiről!

A.N. Elöljáróban elmondanám, hogy amikor történelmi távlatokban beszélünk Örményországról, akkor nem csupán arra a kis kaukázusi területre kell gondolni, amely napjaink Örményországa. A mai Örményország alig van egytizede annak a réGINEK, amelyben kultúránk kivirágzott, és amelyben történelmünk nagy horderejű eseményei lejátzódtak. A Krisztus előtti 9-7-ik században fennálló Urartu-birodalom magába foglalta Anatólia nagyobb, keleti részét, a mai Azerbajdzsánt, Irak és Irán északi részeit.

Az évezredek során sokféle kihívással kellett népünknek szembenéznie: a keleti és nyugati irányból terjeszkedő birodalmak a maguk uralma alá hajtották az örményeket, akiket semmiféle igyekezettel nem lehetett kipusztítani. Sokféle párhuzamot lehetne vonni közöttünk és Izrael között, ezért úgy gondoljuk, hogy bizonyos értelemben mi is Isten választott népe vagyunk.

A keresztyénység jelenléte már az apostoli kortól kimutatható az örmények között. Az egyik történet arról szól, hogy Abgár örmény király hallva Jézus személyéről, csodatetteiről, levelet intézett hozzá, amelyben meghívta magához. A Megváltó azt üzenete visza, hogy majd apostolai közül fog valakiket küldeni a királyhoz. Pünkösd után Bertalan és Taddeus kezdett missziómunkát az örmények között, mindketten vértanúhalált haltak. Azonban munkájuk nem volt hiábavaló – attól kezdve megbízható,

írott források jelzik, hogy erős, jól szervezett keresztyén közösség alakult ki az örmények között, amelynek működése a történelem viharai ellenére töretlen maradt. Mivel az apostolok alapították, az örmény nemzeti egyház apostolinak mondja magát, önálló egyházi központtal és főpappal.

Diokletianus császár alatt általános volt a keresztyének üldözése, a pogány örmény király, III. Tiridát különös kegyetlenséggel végeztette ki a Krisztus követőit. Érdekes története van annak is, ahogyan egy Gergely

nevű alattvalóját (aki keresztyénné lett), áldozni kényszerítette a pogány istenségnek, azonban az megtagadta a parancsot, és vállalta a válogatott kínzásokat, majd a mintegy tizennégy évig elhúzódó szenvedést egy mély verem alján. Ez a verem még ma is megvan, az Ararát hegyhez közeli Khor Virap kolostor területén. Gergely csodával határos módon túlélte az elzártságot, buzgón imádkozott az időközben súlyos beteggé vált III. Tiridátért, aki meg is gyógyult, majd Gergely által megkeresztelkedett. 301-

ben Örményország a világ legelső keresztyén állama lett, ami nagy dolog, ha azt vesszük figyelembe, hogy a vallásszabadságról szóló milánói ediktumot csupán tizenkét év múlva hirdette ki Nagy Konstantin római császár. Gergely aztán megszervezte az örmény egyházat, felépítette a világ első keresztyén templomát, amely Ecsmiadzinban van, és azóta is az örménység szellemi központja. Gergely az utókortól megkapta a „Világosító” nevet, ugyanis ő általa terjedt el az evangélium világossága az örmények között.

Múltidéző

Kérő fürdő 1941-ben

Riti József Attila

A szamosújvári gyógyfürdő (Kérő fürdő)

Szamosújvár déli részén található (a Szamos nyugati partján) a jól ismert Kérő fürdő, mely egykoron nagyobb dicsőségnek örvendett. A város egyik legelőkelőbb helye

volt, sokan jártak ide a birodalom távoli pontjairól, majd pedig az impériumváltás után Románia egyik gyöngyszeme lett. Napjainkban elhanyagolt és használhatatlan. Pár évvel ezelőtt még működött a fürdő vendéglője, mostanra már az is bezárt, de nem a járvány miatt.

A kéroői forrás a fürdő alapítása előtt

A fürdőhelységben lévő kénes forrás már az ókorban ismert volt. A Szamos keleti partján felépített Congri, római castrum lakói rendszeresen átjártak ide, ennek gyógyító hatása miatt.

Kádár József szerint a kénes forrást 1715-ben Búdöskútnak nevezték a helyiek, akik ismerték jótékony hatását és használták a vizét, de Doboka vármegye hatóságai posványként (gyér vízű, iszapos, bűzös, többnyire csak időszakos mocsár) tartották számon.

Kéroő fürdő alapítása

1824-ben a vármegye gyógyvízzé mi-

nősítette a forrást és eldöntötte, hogy kutat ását a helyére. Mindez a hely birtokosa, Czakó János (a dési születésű Sepsiszentgyörgyi Czakó Zsigmond színész és drámaíró apja) kezdeményezésére történt. Ezt a forrást pedig Czakó-kútnak nevezték a későbbiekben. A kút megépítése után tulajdonosa hat szobát építtetett és mindegyiket káddal látta el. Továbbá egy víz melegítésére alkalmas üstöt is felállított, az újonnan kialakított fürdőhelységben.

Tulajdonosa kezdeményezésére 1827-ben kivizsgálták a gyógyfürdő vizét és a következőket tartalmazta:

„4 font vízben (1 fontra 16 unciát számítva – az kb. 1,81 l) találtatott: 38 gramm murias natr., 36 gr. sulfas natr., 6 gr. murias calc., 4 gr. terra calcatura. Ezekén kívül nagymértékben találtak benne gas. acidum és hydrothinnicumot. A víz színét tisztának, édesnek s erős bűdösköves (kén) szagúnak találták, s midőn felette +

15 fok volt a hőmérséklete, vize 11 1/2 fokú volt R° szerint.”

A forrás vizét a korabeli orvosok is megvizsgálták és “a megrögzött máj- és bélrészek dugulása, reuma, köszvény, hipochondria, idegi gyengeségek és bőrkiütések (Kádár József: Szolnok-Dobokavármegye Monographiája)” ellen javasolták.

Czakó János, a vizsgálatok következtében úgy döntött, hogy bővíti a gyógyfürdő kapacitását, 12 új szobát építtetett és ellátta őket két-két káddal.

1837-ben Czakó Jánost sikkasztással vádolták és lefoglalták az egész vagyonát, Kéroő fürdővel együtt.

Tulajdonosváltás a gyógyfürdőnél

A gyógyfürdő a XIX. század második felében dr. Zakariás József, fegyházi orvos tulajdonába került, aki minden energiáját és vagyonát a létesítmény modernizálásába fektette.

KÉRŐ gyógyfürdő

Szamosújvár városától 1 1/2 kilométernyire.

A kéri források a ritkábban előforduló hideg, sóskénos vizek közé tartoznak; igen jó sikerrel alkalmazhatók: az izmok, ízületek, csúszos bántalmak, a zsugorodások, merevségek, bőrfekélyek, csontszú, görvélyes és bujakóros bántalmak ellen; az idült izmádányoknál a felszívódást elősegítik: a higanynak huzamos vagy cölzerületen használata után igen gyakran jelentősen híganykór ellen. Belsőleg használva a garat, gége és höghurut, alhasi pozsga, gyomor- és bélhurut, aranyeres bántalmak, a máj- és lépdegana, testaj és hályagur eseteiben.

Penzio rendszer behozva:
 lakás: kizsoltás, világítás;
 étkezés: reggeli, ebéd, vacsora;
 fürdés: naponta 1 meleg ásványvízfürdő, márványkádban;
 orvosi rendelés díjtalanul.
 Penzio ára: az elő- és utószobák nap. 4 K.
 " " a főszobákban naponként 5 K.

Gyógydíj — zenedíj ninesen.

Szórakozás: az étteremben egy concert-szorga, több hárp; a fürdőtelepen Lawn-tenis és fedett tékely; több nyári mulatságk rendezése, naponta cigányzene; óránkénti omnibus-küldetés Szamosújvár és Kérő között. — Szálláshoz előleges tulajdonos szükséges.

Dr. ZAKARIÁS JÓZSEF,
 Kérő gyógyfürdő igazgató-orvosa és tulajdonosa.

Szamosújvár, 1904. 657 1-4

Kérő fürdő reklám 1904 / Ellenzék

A Czakó-forrás mellé egy újabb kútat létesített, amely a Bánffy-forrás nevet viselte. Továbbá a fürdőhelységnek volt két vendéglője, szabadtéri tánctere és padokkal ellátott sétateret (parkja) is. Kérő fürdő és Szamosújvár között óránként közlekedett társaskocsi.

Zakariás erőfe-szítésének meg lett az eredménye, mert a fürdő Szamosújvár és térsége kedvelt szórakozóhelye lett. Szongott Kristóf szerint ünnepnapokon annyira nagy volt a forgalom, hogy a szamosújváriak alig találtak szabad helyet.

A forrásvíz gyógyhatása

A két forrás vízének gyógyító hatásáról a budai Császárfürdő orvosa, dr. Brunner Kálmán is véleményt mondott:

„A kéri vizek a ritkábban előforduló kénos vizek közé tartoznak; mint ilyenek jó sikerrel alkalmazhatók a csúszos bántalmak súlyosabb eseteiben; az izmok, ízületek csúszos bántalmak, a zsugorodások, merevségek, bőrfekélyek, a csontszú, görvélyes bántalmak ellen, az idült izmádányoknál, melyeknek felszívódását a kénos vizek elősegítik, fémmelegzéseknél stb. Belsőleg

használva a garat, gége és höghurut, alhasi pozsga, gyomor és bélhurut, aranyeres bántalmak, a máj- és lépdegana stb. javulni fognak alkalmazásuk által. “

1896-ban dr. Hankó Vilmos kémikus is megvizsgálta az itteni gyógyvizet és „A kéri fürdő és ásványvizei” címmel egy tanulmányt írt róla. Tanulmányában a következőket állította:

„E forrás-vizek, összetételükhöz képest a szobránczi vizek, Harrowgate, hírneves angol fürdő vizei, Lostor ismert svájci fürdő vizei mellett igen előkelő helyet foglalnak el. A vizek kedvező összetétele által biztatva, a fürdőtulajdonos elhatározta, hogy e kis fürdőt tetemesebb beruházással a modern igényeknek megfelelő fürdőintézeté fejleszti. “

A szamosújvári gyógyfürdő a XX. században és napjainkban

A szamosújvári gyógyfürdő népszerűségét az impériumváltások sem tör-

ték le. A huszadik század harmincas éveiben özvegy dr. Désy Pálné szakszerű irányítása alatt a fürdő virágzásnak indult. Korabeli reklámok azt tanúsítják, hogy a létesítménynek strandfürdője és gőzfürdője is volt. A Keleti Újság 1937. június 30-án kiadott lapszáma szerint naponta 500 ember étkezett a vendéglőben.

Az 1948-as álla-

mosítás Kérő fürdőt sem kerülte el és az állam tulajdonába került, de mindez nem változtatott népszerűségén. Továbbra is a szamosújváriak kedvenc szórakozóhelye volt.

Az 1989-es rendszerváltás után a gyógyfürdő egy rövid ideig még a szamosújvári termelőszövetkezet tulajdonában volt, majd magán kézbe került és megkezdődött hanyatlása. Jelenleg, a

cikk írásakor sem a fürdő, sem a vendéglő nem üzemel. Pár évvel ezelőtt felmerült a felújítás lehetősége, de tulajdonosa letejt a tervről, így Szamosújvár és a megye egyik gyöngyszeme lassan, de biztosan pusztul.

Amennyiben van valakinek valamilyen élménye Kérő fürdővel kapcsolatban és leírna szívesen várom az info@kozlony.ro email címen.

Riti József Attila

Szamosújvári örmények karácsonya

A karácsony és a húsvét a régi szamosújváriak számára is fontos ünnepek voltak és méltóan megünnepezték őket. Templomba mentek, dalauzit sütöttek, ángádzsábur levest főztek, megadták a módját az ünneplésnek.

A szamosújvári örmények szülővárosuk iránti szeretete rendkívül erős volt. Bármerre is jártak, húsvétkor és karácsonykor hazatértek Sza-

mosújvárra, együtt ünnepelni a családdal.

A helybéliek valóságos emberek lévén gyakran jártak templomba, de ettől függetlenül 1851. december 22-én Jakab Bogdán polgármester fontosnak látta kötelezővé tenni a templomba járást a város római-katolikus hivatalnokai számára: „*Minden hivatali főnöknek kötelességévé tétetvén a róm. kath. hivatali személyzetet arra vezetni, hogy ünnep- és vásárnapokon a vallásosság és ájtatosság tekintetéből szükséges jó példaadás végett egy bizonyos órá-*

ban tartandó hivatalos misén az a végrekijelelendő padokban mindenkor megjelenjen. (Szongoth)

A karácsonyi ünnepkör elmaradhatatlan szokása az adományozás volt. A szamosújvári örmények előszeretettel adományoztak az egyházi embereknek, még akkor is, ha nem voltak rászorulva az adományra. Ennek hagyománya a városalapításra vezet, amikor minden karácsonykor megajándékozták Verzelescul püspököt. Az egyházi méltóságokon kívül

a helyiek adományoztak a szegényeknek és az özvegyeknek is.

Kántálni karácsonykor Szamosújvárt is szoktak. Szongott Kristóf szerint egyik legrégebbi feljegyzés, amely a kántálásra utal az a Szamosújvárt létezett „Szent-Háromság-társulat” „szabályzata, amely a következőket írja:

„Karácsonykor, midőn kántálni és hús-vét hétfőjén, midőn házról-házra, Miatyánk ‘-ot mennek mondani az ifjak, elől, menjen a pálcával (elnöki pálcáz) a mársálek, utána a prefektek, azután az ifjak. Ezen alkalmakor viseljék az ifjak magukat illedelmesen, lármát ne csináljanak és italt se igyanak.”

Kezdetben a felnőttek is jártak kántálni, majd betiltották a felnőtteknek ezt a szokást. A XVIII. század első felében a gyerekeknek sem volt szabad kántálni. Ugyanis Verzár Lukács plébános, a város főbírójához intézett örmény nyelvű iratában felkérte a tanácsot, hogy

tiltsa be a gyerekek kántálását. A tiltás nem volt hosszú életű és újra szokássá vált a kántálás az örmény városban.

A XIX. század közepéig a kántálás fontos része volt a kántorok kántálása. Az említett század ötvenes éveiben, egy rövid időre, kihalt ez a szokás és kántálni már csak a fiúk jártak.

A XIX. század végén, egy rövid időre a kántálást és az újévi köszöntőt betiltották a városban. A tiltás ellenére a kántorok továbbra is jártak kántálni, a tanács megakarta őket büntetni, de Simay Lukács plébános közbenjárása következtében elmaradt a büntetés. Azzal érvelt, hogy a kántorok egyházi személyek és rájuk nem érvényes a tiltás.

A századfordulón a kántálás abból állt, hogy a gyerekek karácsony napján reggel és ünnep előestéjén házról-házra jártak, és magyar énekeket énekeltek.

Kezdetben az énekek szövege örmény

volt. Szongott Kristóf monográfiája pár sort megörökített az utókor számára, ezekből a kántákból:

„Hiszusz g’ulá, Pálul cshiká; Phiesé gédrádz, Ná pá-luládz, Duveczhekh ézbánész, Or erthám pánész.”

A szöveg magyar változata a következő: „Sír a Jézus, mert nincs pólyája; vág (a Szűz-Any) ruhájából és abba pólyálja . . . Adjátok (a kántálásért járó) pénzemet, hogy dolgomra menjek.”

Érdekességként elmondható, hogy karácsony után nyolc napig tilos volt a húsfogyasztás, csak tejterméket ehettek.

A kántálás mellett hosszú időn keresztül a tánc is be volt tiltva, igaz ez karácsony első napjára vonatkozott.

A kántálás valamilyen formája mai napig fennmaradt a városban és Erdélyben. Még a legvadabb kommunizmusban is jártak kántálni titokban. Az idén, a koronavírus járvány miatt, valószínű, hogy nem lesz csoportos kántálás.

Széki tó / Riti József Attila

Máté Klára

Szék

Szék Romániában, Kis- Szamos mentétől félre, Szamosújvártól nem messzire van. A falunak három része van: Felszeg a templom északnyugati oldalán, Csipkeszeg a déli részén, és Forrószeg keleten. Többféle nevet viselt az idő folyamán: Zeckalmilla-Opidum 1291-ig, utána Zeek, 1315-től Zeckakna, 1438-tól Zeckakna-villa, 1516-tól Zeek opidum, 1545-től Zeek, 1579-től Szeek, és 1612-től szerepel a ma is használt néven.

Hajdanán városnak számított. Városi rangját a sóbányáknak köszönhetette, ezek működését Hódor Károly 1002-re teszi. Ugyebár tudjuk, hogy régen város csak akkor vált várossá, ha annak vára is volt. Tehát Szék is rendelkezett egy várral. Mai napig őrizzük ezt a helyet Várdomb néven, igaz mára házak épültek ide. A templom kezdeti építéséhez volt egy Szent István-i rendelet, amelyben az állt, hogy minden falunak kell legyen egy temploma. A másik fontos rendelet, az Aranybulla, amelynek értelmében a sót, amit kitermeltek Budára szállították el.

Szekerekkel vitték egész Szolnokig, innen tovább tutajokkal szállították. Így lett Szék egy időben Szolnok-Doboka vármegyének a székhelye.

Azonban nem volt ennyire zökkenőmentes az élet, 1442-ben a tatárok betörték Maros völgyébe, ami kismértékben ugyan, de Széket is érintette. 1448-ban Hunyadi János egy 30000 fős seregben (amiben a székiek is jelen voltak) vonul a rigómezei csatába (1448). Az itt elesettekért, 1456-ban első ízben szólalt meg délben is a harang.

Szék város történetében egy másik kiemelkedő korszakhoz jutottunk el, Mátyás király idejébe. 1471-ben királyi levéllel megerősíti Szék várost, s Kolozsvárral, Budával és Esztergommal egyazon rangba sorolja Széket.

A jó hír után újra csapások érik és így változik az idő folyamán. 1660-ban tatár, török, német pusztított, majd pestisjárvány vitte el a népet.

Apafi Mihály uralkodása alatt a sóaknákat felújították, de csak bizonyos napokon férhettek hozzá az aknákhöz és a sós kutakhoz. A Habsburg rendszer ideje alatt a só termelés megcsappan, nem fordítanak kellő figyelmet az aknákra, és beszakadnak. Ezért egy igen jelentős jövedelemtől esznek a helybeliek.

Az utolsó betörés ami Széket is érintette, 1717 augusztus 24, a tártárjárás. Az emberek nagy részét megölték, rabláncra verték, közel 100 lélek maradt a városban. Mai napig megemlékezünk a Szent Bertalan napjára, háromszori Istentisztelettel. A szörnyű csapásnak következtében kénytelenek voltak beengedni a román családokat. Nem elég, hogy a szegénységtől szenvedtek 1759-ben Szamosújvárt is városi rangra emelték ezzel a lépéssel pedig majdnem teljesen elvesztette rangját és befolyását a vidék gazdasági életének szervezésében.

A 18. század vé-

gére a lakosság száma 3000 lélekre emelkedett, amelyből körülbelül 400 román ajkú volt. Az új század sem hozott sok örömet a székiek körébe, ugyanis 1812-ben a sóbánya bejárata beszakadt, és ezzel örökre vége lett a bányászatnak.

1884-ben Szék városi rangját elveszíti, nagyközségé nyilvánítják Bánffy Dezső dobokai főispánsága alatt

A második bécsi döntés után az új román-magyar határ épp Szék mellett húzódott meg, oly módon, hogy a település még a magyar oldalon maradt gróf Széki Teleki Pálnak köszönhetően. A magyar világ ideje alatt megjavítottak az utakat, kultúrház épült. Az öröm nem tartott sokáig.

1944-ben ismét fordul a világ. Nehéz idők jöttek, jegyrendszerrel tudtak az emberek vásárolni.

1990-es évektől megnyíltak a határ átkelők, külföldön, Magyarországon próbálnak

szerencsét, férfiak építkezésben, a nők a kézimunkák eladásával.

Mára kicsit változott a helyzet, a megélhetés itthon is jobb, aszfaltozott út-, villany-, víz, gáznak örvendenek a helybeliek. Mindemellett saját óvodával, iskolával rendelkeznek ahol a széki gyerekek anyanyelven tanulhatnak. Továbbá panziót, tájházat református templomot, római katolikus templomot, ortodox templomot, és a nádrezer-vátumot is meglátogathatjuk ha Székre látogatunk. Széken.

Széki templom

Entz Géza szavait idézve: „*Alig van Erdélyben olyan egykorú templom, amely a XIII. század második felének stílusát olyan meggyőzően és lenyűgöző erővel, a maga tisztaságában, teljességében tükrözni tudná, mint a széki templom.*”

A templom 1241-ben épült, a Benedek rendi szerzetesek (ciszterci) építették. A templom háromhajós, gótikus építmény. Eredetileg katoli-

kusnak épült, falait freskók díszítik.

1432-ben a templomot kibővítik, és 1770-ben festett kazettás mennyezetet kap. A többszöri pusztítás után 1946-ban Kós Károly tervei alapján újra restaurálják a templomot, amikor megtalálják a templom alatti alagútban csontvázakat a tatárpusztítástól. A templomnak 2 harangja van. A nagyobbik harang 1753-ban készült, a kisebbik harangjáról pontos adatot nem tudunk. Amit biztosra tudunk, hogy Erdély egyik legszebb orgonájával szerelik föl 1733-ban. Jelenleg a templom egy két éves felújításon ment keresztül, amit 2015. augusztus 9-én át is adtak. Mintegy 10 millió lejbe került országos jelentőségű, A-kategóriás besorolású műemlék újraváratása.

Első lelkészről, akiről tudomásunk, hogy Széken szolgált Néhai György evangélikus lelkész-1609 előtt.

1992-ben felekezeti megoszlásban össze-

sen 3189 lelket számláltak, amelyből református 2439 református. Jelenlegi lelkésze Sallai Márton, aki 2018-ban 1616 református lelket számlált. Mára ez a szám bizonyosan kevesebb.

Wass Albert és Széki egyházmegye

Wass Albert neve azt hiszem mindenki számára ismerős. Erdély egyik legrégebbi nemesi családjából származik. Válaszúton született 1908-ban. A Farkas utcai Református Kollégiumban, majd érettségi után Debrecenben, majd Németországban tanult.

Munkásságát többszöri merénylettel akarták félbeszakítani: megpróbálták leütni, házát felrobbantani, de sikertelenül. Halálakor állítólag öngyilkos lett.

Műveivel mindenki szívébe, ha csak egy kicsit is, de beopta magát. Azonban azt hiszem azt kevesebben tudjuk, hogy egyházmegyénk főgondnoka volt. 1936-ban nagyapja Wass Béla

halála után választották főgondnokká az egész erdélyi református egyházkerületben és 1941-ig munkálkodott. És ezen kívül a széki egyházmegyében is gondnoki szerepet töltött be.

A széki egyházmegye létrejött, az erdélyi kerületben, a 16. századra tehető, azonban az antitrinitarizmus hatására egyesült a dési egyházmegyével. 1624-től elvált a dési egyházmegyétől, körülbelül 39 anyaegyházzal. A 18. század közepe táján 54, 1840 körül 50, a 19. század végén 38 anyaegyháza volt. 1903-as évi egyházkerületi rendezés után a széki egyházmegyének csak Szolnok Doboka vármegye területén maradtak egyházai.

Az egyházmegye a 17. század közepén 36, a 18. század közepén 47 anyaegyházat számlált. Ez 1890-re visszaesik és csupán 25 egyházközsége maradt, amelyek szétosztottan Szolnok-Doboka, Szatmár, és Kolozs vármegye területén voltak.

MCC Debrecen / forrás: MCC

Felszegi Kincső

Special Edition utazás

A Mathias Corvinus Collegium (MCC) szervezésével a 68, Erdély különböző településéről származó diák 2021. november 26-án érkezett meg a debreceni Aranybika Grand Hotelhez. Bár ismertük milyen programokon fogunk részt venni a KP+ Special Edition túrán, mindenki kíváncsián várta hogyan is alakul majd ez a pár nap, hiszen a szervezők azon igyekeztek, hogy az élményszerű

tevékenységek során minél több új emberrel ismerkedjünk meg.

Szombaton reggel a botanikus kerti sétálást az Agora Tudományos Élményközpontban szerzett élményeink fokozták, hiszen itt nem csak a fizika rejtelseivel barátkoztunk össze, hanem a többi diákkal is. Itt vettünk részt a hétvége első előadásán, ami a bűvészekről és arról szólt, milyen régóta ismerik az emberek a különböző trükköket, hogyan használták fel ezeket a mindennapokban vagy mások szórakoztatására. A nap tetőpontja az él-

ményszerű volt, amelyet megtöltött a diákok nevetése, ami persze a szálláson sem halkult el.

A vasárnapot a MODEM párizsi absztrakt kiállításának megtekintésével nyitottuk. A világhírű Abstraction-Création, a legnagyobb nonfiguratív társaság munkáit csodálhattuk meg, melyek csaknem 50 éve nem voltak seholgy, összegyűjtve kiállítva. Ebéd után a Csokonai színház előadásán vettünk részt, amit nem nagy lelkesedéssel vártunk, hiszen fogalmunk sem volt, milyen is egy sétaszínház, de mindenki kellemesen csalódott. Szabó Magda életének és munkásságának főbb helyszíneihez látogattunk el, és a kellemetlen idő csak még közelebb hozott minket egymáshoz. A napot a 4DX moziban zártuk, ami sokunknak a hétvége legmeghatározóbb elmekévé vált.

A Nagytemplom rövid történetének meghallgatása, majd az épület felfedezése kellőképpen.

felébresztett minket a vasárnap délutáni szakmai programokhoz, amelyek nem csak a légszennyezés, és állatvédelem fontosságát hirdették, de rengeteg információval láttak el minket diákoknak szóló külföldi utazási lehetőségekről. A játékestre, illetve a tartalmas beszélgetések-

be a debreceni KP-sok is csatlakoztak. Mindenki megpróbálta maximálisan kihasználni, hogy még együtt vagyunk, nem gondolva a másnapra, amikor haza kell indulni.

A korcsolyapályán, játékesten vagy a karácsonyi vásár forgatagában született barátságok

azonban nem múlnak el, hiszen a legközelebbi KP-túrán majd újra felelevenednek. A debreceni utazás mindenki számára egy olyan emlék marad, amire szívesen gondol vissza, és ami mindannyiunkban megerősíti, hogy érdemes MCC-s diáknak lenni.

Gondolatok

Kiss Lehel

Karácsonyi elmélkedések

*Dicsőség a magasságos mennyekben az Istennek,
és e földön békesség, és az emberekhez jó akarat!*
(Lk 2: 14)

A betlehemi jászol-bölcső Gyermek körül határtalan ellentétek szelődültek éteri harmóniába.

Eléje térdeltek egy kicsiny, megvetett nép legmegvetettebbjei: hajukban mezők virágával, bőrükben juhok szagával az egyszerű pásztorok. Angyalok szavára ott-

ahagyva a nyáját elmentek mind Betlehemig, mert látni kívánták a Gyermeket, aki sem foggal, sem hat ujjal nem született, más gyermekeknél különlegesebb volt mégis, pedig láttak ők már gyermeket százat is, ezret is talán. Róla szólt Mózes, a próféták, s íme, most a mennyei hírnökök is – s mivel hittek Mózesnek, a prófétáknak, a mennyei hírnököknek, leborultak a Messiás előtt. Egy kicsiny nép, de a választott nép egyszerű, csodaváró fiai.

Kelet mágusai is jöttek úttalan utakon, sötét rengetegen, szívük tömjénével, lelkük aranyával. Hatalmas népek, erős, pogány népek megbecsült fiai. A jászol Gyermek

előtt megroggyant az ő térdük is. Lehetetlen volt nem imádni Őt.

És rámosolygott a Gyermek a szegényre is, a gazdagra is; a zsidóra is, a pogányra is; a megvetettre is, az előkelőre is. Mindenkire ugyanazzal a bájos mosolygással. A Gyermek látogatta meg őket tulajdonképpen, és igazából a Gyermek hajolt föléjük – és amint egyre lentebb és lentebb ereszkedtek Előtte, Ő annál magasabbra és magasabbra emelte őket a lelki ének mézcseppekkel édes rózsakelyheket nyitó atmoszférájába:

„Dicsőség mennyben az Istennek, és a földön békesség, és az emberekhez jó akarat!”

Hagyományok

Lorenzo Lotto: Szent Lúcia a bíró előtt / wikipédia

Riti József Attila

Jeles napok: Luca napja

Számos jeles naphoz kötődik valamilyen hagyomány vagy babona. Így van a Luca napjával is. A Magyar Néprajzi Hagyomány szerint: „A magyar néphit kétféle Lucát ismert, a jóságost és a boszorkányost. A néphit szerint a nevenapján végzett munkák (fonás, szövés, lúgzás, kenyérsütés, meszelés) tilalmainak megszegőit megbüntette.”

A boszorkányos változat szerint ezen a napon az asszonyoknak nem

szabad kenyeret sütni sem pedig dolgozni. Ezen a napon sok helyen bekeni az állatok fejét, az ólak ajtajára keresztet rajzoltak, hamut szórtak a kapuk elé, lefekvés előtt fokhagymás kenyeret ettek, de még a seprüket is elzárták, hogy ne jöjjenek a boszorkányok.

Egy másik szokás szerint ezen a napon kezdték el faragni Luca székét és karácsonyig minden nap dolgoztak valamit rajta. A székent szentest elvitték az éjféli misére, ahol készítője, ha felállt rá meglátta a boszorkányokat.

Luca napjához valólegény jósló szokások is

vannak. Az egyik változat szerint a lányok gombóc-ból jósolhatta meg jövődójét.

A lucázás vagy kotyolás egy olyan főleg dunántúli szokás, amely szerint a fiúk csoportosan házról házra járnak, főleg hajnalban és engedélyt kértek, hogy ráülhessenek egy tuskóra vagy szalmára, majd pedig elénekelték a következő éneket: „Luca-Luca kitty-kotty, tojjanak a tiktyok, luggyok (tyúk-ok, libák)!”. Ezt követően szalmát szórtak szét a házban (amit utána a tyúk-ok alá tettek) és ajándékot, gyümölcsöt kaptak a gazdasszonytól.

Szent Lúcia

December 13-án Szent Lúciára emlékszik a katolikus egyház. Szent Lúcia az III. században élt, keresztény hitre tért, majd pedig megfogadta, hogy egész életét Krisztusnak szenteli. 304-ben mártírhalt és a földművesek, kézművesek, varrónők, párnakészítők és nyergesek védőszentje lett.

Mozaik

◆	ARBORÉTUM, RÖVIDEN	ELLENÁLLÁS JELE	A MAROS PAR	ELŐTAG: EXA	HORNYOT KÉSZÍT	◆
1						O ¹
A SUGÁR JELE		AZ ÚT JELE		FEL, ANGOLUL		
		RÉGI SZEMÉLYNÉV		FESZÜLTSG JELE		
BELIZE AUTÓJELE			ELŐ- ELLENTÉTE			
GÓLYA			CSODÁLKOZÓ HANG			
◆	CIPÓFA!	TANULÓ VEZETŐ	RÓMAI SZÁZ	A SZÉLEIN ÁLLÓ!	KUTYA LAKHELY	
			VÖRÖS LONDONBAN	NÉMA MÓKA!	SKÓT JÁNOS!	
DALIÁS, ERŐS					VAGY, OROSZUL	
					RYDBERG- ÁLLANDÓ	
INDULATSZÓ		PONT ILYEN MÉRLETŰ				KÉN VEGYJELE
		OMÁNI AUTÓJEL				A BAL RÖVIDÍ
TODO ...; PETR FILM				A SUGÁR JELE	NEMZETI BAJNOKSÁG	◆

Juhász Ernő (1889 - 1967) néhai, szamosújvári festő két grafikája.

Karácsonyi ház / Juhász Ernő

Utcarészlet / Juhász Ernő

Konyha**Fülecskék elkészítése:****Molnár Annamária****Molnár Annamária****Ángádzsábur
(churutos) leves**

Az erdélyi örmény konyha egyik legismeretebb étele az ángádzsábur (churutos) leves. Molnár Annamária jóvoltából ennek a levesnek a receptjét közöljük portálunkon.

Hozzávalók (4 személyre), a leveshez:

- 1 kg marhafarok
- 1 velős csont
- 4 murok
- 1 petrezselyemgyökér
- ½ kisebb zellergumó
- 1 hagyma
- só, bors

Hozzávalók, a fülecskéhez:

- 1 tojás
- kb 10 dkg liszt
- darált marhahús
- hagyma
- só, bors
- víz

A tojást, lisztet, vizet és csipet sót öszszegyűrjük, majd pedig vékonyra kinyújtjuk és 2X2 cm négyzetekre vágjuk és mindegyikre teszünk egy borsószemnyi darált marhahúst, amit előtte sóval, borsóval és hagymával keverünk. Ha ez meglett háromszögűre összehajtjuk, majd a végét összefogjuk.

A fülecskéket fagyaszttva lehet tárolni.

Leves elkészítése

Ezekből főzünk egy levest, amit leszűrünk, ha meglett.

A fülecskéket külön sós, vegetás (ételízesítő) vízben megfőzzük, majd beletesszük a levesbe.

2-3 kanál churutot összekeverünk 2-3 deci tejföllel és ezt is beletesszük a levesbe, amit ezután még egyszer felforralunk.

A churut elkészítéséről az előző lapszámban írtunk.

Dalauzi**Hozzávalók:**

- 1 mérték méz
- 4 mérték dió

Ha csészét használunk 1 méz, 4 dió

Elkészítés:

Késsel minél kisebbre feldaraboljuk a diót. A mézet lábosba tesszük, pergeljük amíg kezd enyhén barnulni, majd beletesszük a diót, jól átforgatjuk majd kis halmokat csinálunk vizes lapítóra (hogy ne ragadjon oda), majd vizes kézzel kissé megformázzuk. Ha kihült, tányérra tesszük, vagy egyenként be lehet csomagolni celofánba, megkötni és jó ajándék lehet.

A dalauzinak számos más receptje van. Egyet ilyen receptet közöl Szongoth Kristóf is a *Szamosújvár szabad királyi város monográfiája, IV. kötetében.*

Szerkesztőség:**Főszerkesztő:***Riti József Attila***Főszerkesztő helyettes:***Fodor Emőke***Szerkesztők:***Butuza Mária Katalin**Fodor Emőke**Felszegi Melinda**Kiss Lehel**Molnár Annamária**Máté Klári**Riti József Attila**Székely Csaba***Versek:***Filep Biborka**Kiss lehel***Rajz:***Molnár Kata***Korrektor:***Fodor Emőke***Kiadja és működteti:***Téka Alapítvány***Elérhetőség:***www.kozlony.ro**info@kozlony.ro**0770109709*

ISSN 2784 – 2800

ISSN-L 2784 – 2800

Filep Orsolya Bíborka**Legszebb ünnepünk**

Karácsonyi gyertyák
Gyönyörű fénye,
Fenyőfa illat
Szerte a vidéken.

Csillogó gömbök,
Mesés mézeskalácsok,
Gyermekek öröme
Szerte a világon.

Keresd a csillagot,
Vezessen utadon,
Karácsony éjjelén
Légy hálás mindenért!

Jeles napok decemberben

december 6 – Szent Miklós, Mikulás

december 10 – az emberi jogok világnapja

december 13 – Szent Lúcia, Luca napja

december 16 – magyar kórusok napja

december 21 – téli napforduló

december 24 – Szenteste

december 25 – karácsony

december 26 – Szent István diakónus napja

december 27 – Szent János

december 28 – aprószentek

december 31 – Szent Szilveszter pápa

Támogató a Romániai Magyar Demokrata Szövetség és a Communitas Alapítvány.

RMDSZ**COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY****Támogató****a**

**Téka Alapítvány
Szamosújvár**

Ha támogatná lapunk megjelenését akkor támogatását utalja a következő bankszámla számla:

Fundatia Culturală Téka

Cod fiscal : 7309675

405300, Gherla, str. Mihai Viteazul, nr. 39, jud. Cluj

RO90BRDE130SV07017121300 – LEI

RO45BRDE130SV39908781300 - HUF

Sfiwt kod: BRDEROBU

Megjegyzéshez írja oda, hogy a Szamosújvári Közlönynek szánja!

Köszönjük!